

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

BENDRIJOS GAIRĖS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS SUNKUMUS PATIRIANČIOMS ĮMONĖMS
SANUOTI IR RESTRUKTŪRIZUOTI

(2004/C 244/02)

(tekstas svarbus EEE)

1. ĮVADAS

atvejų priežastimi ir yra labiausiai rinką iškraipanti valstybės teikiamos pagalbos rūšis. Vadinas, Sutartyje nurodytas bendras valstybės pagalbos draudimo principas turi išlikti taisykle, o nukrypimas nuo jos – ribojamas.

1. Komisija priėmė pirmąsias Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽¹⁾ 1994 m. 1997 m. Komisija jas papildė konkrečiomis žemės ūkiui skirtomis taisyklėmis⁽²⁾. Naujasis gairių variantas priimtas 1999 m.⁽³⁾, jų galiojimas baigiasi 2004 m. spalio 9 d.
2. Pateikdama šias gaires, kurių tekstas pagrįstas ankstesniais variantais, Komisija siekia atlikti daugelio veiksnių sąlygotus tam tikrus pakeitimus ir pateikti tam tikrus paaiškinimus.
3. Pirma, atsižvelgiant į 2001 m. kovo 23–24 d. vykusio Stokholmo Europos Vadovų Tarybos ir 2001 m. kovo 15–16 d. vykusio Barselonos Europos Vadovų Tarybos susitikimų išvadas, kuriose valstybės narės raginamos toliau mažinti valstybės pagalbą, išreikštą bendrojo vidaus produkto procentu, ir nukreipti ją į labiau horizontalius bendro intereso tikslus, taip pat ir į sanglaudos tikslus, atrodo, kad galima pateisinti nuodugnesnę iškraipymų, atsiradusių dėl suteiktos pagalbos sanavimo ir restruktūrizavimo operacijoms, peržiūrą. Tai taip pat sutampa su 2000 m. kovo 23–24 d. vykusios Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvadomis, kuriomis siekiama padidinti Europos ekonomikos konkurencingumą.
4. Neproduktyvių įmonių pasitraukimas yra įprastas rinkai veiksmas. Tai, kad sunkumus patiriančią bendrovę gelbsti valstybė, negali būti laikoma norma. Praeityje sanavimo ir restruktūrizavimo operacijoms skirta pagalba tapo kai kurių, prieštaraujančių vertinamų valstybės pagalbos atvejų priežastimi ir yra labiausiai rinką iškraipanti valstybės teikiamos pagalbos rūšis. Vadinas, Sutartyje nurodytas bendras valstybės pagalbos draudimo principas turi išlikti taisykle, o nukrypimas nuo jos – ribojamas.
5. Siekiant išvengti, kad įmonės nebūtų dirbtinai palaičios, teikiant joms pakartotinę sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą, toliau stiprinamas „tik vieną ir paskutinį kartą“ principas.
6. 1999 m. gairėse sanavimo pagalba ir restruktūrizavimo pagalba buvo atskirtos, apibrėžiant sanavimo pagalbą kaip laikiną paramą, padedančią sunkumus patiriančiai įmonei išlikti tol, kol rengiamas jos restruktūrizavimo ir (arba) likvidavimo planas. Iš esmės, šiame etape negalima naudotis valstybės finansuojamomis restruktūrizavimo priemonėmis. Tačiau toks griežtas sanavimo ir restruktūrizavimo atskyrimas sukėlė sunkumų. Sunkumus patiriančioms įmonėms gali jau tada reikėti imtis konkrečių skubių struktūrinių priemonių, siekiant sustabdyti arba sulėtinti finansinės situacijos blogėjimą sanavimo etapo metu. Siekiant suteikti galimybę pagalbos gavėjui imtis skubių, netgi struktūrinio pobūdžio priemonių, pvz., skubiai uždaryti filialą arba atsisakyti kitos nuostolingos veiklos, šiose gairėse praplečiama „sanavimo pagalbos“ koncepcija. Turint omenyje tokios pagalbos skubumą, valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė pasinaudoti supaprastinta jos patvirtinimo procedūra.
7. Lyginant su 1994 m. gairėmis paremta restruktūrizavimo pagalba, 1999 m. gairėse taip pat reikalaujama, kad pagalbos gavėjas svariai prisidėtų prie restruktūrizavimo. Šiose naujausiose gairėse reikėtų tvirtiau pabrėžti principą, kad toks indėlis turi būti tikras ir nefinansuojamas kitų. Pagalbos gavėjo indėlio tikslas yra dvejopas: viena vertus, būtų parodoma, kad rinkos (savininkai, kreditoriai) tiki, jog per priimtą laikotarpį įmonė vėl galės tapti gyvybinga. Kita vertus, tai užtikrintų, kad restruktūrizavimo pagalba apsiribos tik būtinu minimumu įmonės gyvybingumui atkurti tuo pat metu ribojant konkurencijos iškraipymus. Todėl Komisija, siekdama sumažinti poveikį konkurentams, reikalaus kompensacinių priemonių.

⁽¹⁾ OL C 368, 1994 12 23, p. 12.

⁽²⁾ OL C 283, 1997 9 19, p. 2. T. p. žr. į su 5 skyriaus antrašte susijusią išnašą.

⁽³⁾ OL C 288, 1999 10 9, p. 2.

8. Sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbos teikimas sunkumus patiriančioms įmonėms gali būti laikomas teisėtu tik tam tikromis sąlygomis. Tarkim, jis pateisinamas vykdoma socialine ar regionine politika, poreikiu atsižvelgti į naudingą mažų ir vidutinių įmonių (MVI) vaidmenį ekonomikoje arba, išskirtiniais atvejais, siekiant išlaikyti konkurencingos rinkos struktūrą, nes dėl įmonių žlugimo galėtų atsirasti monopolija ar tvirta oligopolija. Kita vertus, būtų nepateisinama dirbtinai palaikyti ilgalaikį gamybos pajėgumų perteklių turinčiame sektoriuje veikiančią įmonę arba, jei ji gali išsilaikyti tik vykdant pakartotinas valstybės intervencijas.

2. SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI IR GAIRIŲ TAIKYMO SRITIS BEI SĄRYŠIS SU KITAIŠ TEKŠTAIS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS

2.1. „Sunkumus patiriančios įmonės“ sąvoka

9. Bendrijoje nėra bendrai naudojamo „sunkumus patiriančios įmonės“ apibrėžimo. Tačiau šiose gairėse Komisija laiko sunkumus patiriančia įmone tokią įmonę, kuri nei naudodamasi savo ištekliais, nei savininkų, akcininkų ar kreditorių lėšomis nesugeba sumažinti nuostolių, kurie, institucijoms neįsikišus, artimiausiu arba vidutinės trukmės laikotarpiu beveik neabejotinai priverstų ją nutraukti veiklą.

10. Šiose gairėse sunkumus patiriančia įmone laikoma įmonė apskritai, nepriklausomai nuo jos dydžio:

- a) ribotos turtinės atsakomybės bendrovė⁽¹⁾, jei ji yra praradusi daugiau kaip pusę savo registruoto kapitalo⁽²⁾ ir daugiau kaip vieną ketvirtadalį to kapitalo – per pastaruosius 12 mėnesių; arba
- b) bendrovė, kurios nors keletas narių turi neribotą turtinę atsakomybę už bendrovės skolą⁽³⁾, kai prarasta daugiau nei pusė bendrovės ataskaitose nurodyto kapitalo ir daugiau kaip vienas ketvirtadalis to kapitalo – per pastaruosius 12 mėnesių; arba
- c) bet kurios rūšies bendrovė, jei, remiantis jos šalies teisės aktuose nustatytais kriterijais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra.

⁽¹⁾ Čia daroma nuoroda būtent į Tarybos direktyvos 78/660/EEB 1 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas bendrovių rūšis (OL L 222, 1978 8 14, p. 11), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/51/EB (OL L 178, 2003 7 17, p. 16).

⁽²⁾ Analogiškai su Tarybos direktyvos 77/91/EEB 17 straipsnio nuostatomis (OL L 26, 1977 1 30, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽³⁾ Čia daroma nuoroda būtent į Tarybos direktyvos 78/660/EEB 1 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytas bendrovių rūšis.

11. Net jei nėra 10 punkte nurodytų aplinkybių, įmonė vis tiek gali būti laikoma patiriančia sunkumus, ypač, jei jai būdingi įprasti sunkumus patiriančios įmonės bruožai, pvz., augantys nuostoliai, mažėjanti apyvarta, didėjančios atsargos, pajėgumų perteklius, mažėjantys grynąjį pinigų srautai, augančios skolos, didėjančios palūkanos ir mažėjanti arba nulinė grynojo turto vertė. Ypač sudėtingais atvejais įmonė jau gali būti tapusi nemokia arba, remiantis šalies teisės aktais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra. Pastaruoju atveju šios gairės taikomos bet kokiai tokios procedūros metu suteiktai pagalbai, kuri leidžia įmonei tęsti veiklą. Bet kuriuo atveju, sunkumus patiriančiai įmonei gali būti teikiama pagalba tik tada, jei akivaizdu, kad savo ištekliais arba savininkų ar akcininkų lėšomis ar sutelkus rinkos išteklius ji negali atsigaivinti.

12. Pagal šias gaires, naujai įsteigta įmonė negali gauti sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbos net jei jos pradinė finansinė padėtis yra netvarta. T. y. tais atvejais kai, tarkim, likvidavus anksčiau veikusią įmonę, jos vietoje sukuriamą naują, arba, kai pastaroji tik perima pirmosios turtą. Apskritai, įmonė laikoma naujai įsteigta tris pirmuosius savo veiklos metus konkrečioje veiklos srityje. Tik šiam laikotarpiui pasibaigus, ji gali kauptis dėl sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbos, jei:

a) ji atitinka šiose gairėse naudojamą „sunkumus patiriančios įmonės“ apibrėžimą ir

b) ji nesudaro didesnės verslo grupės dalies⁽⁴⁾, išskyrus 13 punkte išvardytas sąlygas.

13. Didesnei verslo grupei priklausanti arba jos perimta įmonė paprastai negali gauti nei sanavimo nei restruktūrizavimo pagalbos, išskyrus atvejus, kai galima įrodyti, kad patiriamų sunkumų priežastys slypi pačios įmonės viduje, o ne sąlygotos grupės išlaidų sutartinio paskirstymo, ir sunkumai yra tokie dideli, kad grupė nėra pajėgi pati juos įveikti. Jei sunkumus patirianti įmonė įsteigia dukterinę įmonę, pastaroji, kartu su ją kontroliuojančia sunkumus patiriančia įmone, bus laikomos grupe, ir gali gauti pagalbą pagal šio punkto sąlygas.

⁽⁴⁾ Siekiant nustatyti, ar bendrovė yra nepriklausoma ar grupės dalis, bus atsižvelgiama į Komisijos reglamento (EB) Nr. 68/2001 (OL L 10, 2001 1 13, p. 20), su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 363/2004 (OL L 63, 2004 2 28, p. 20), 1 priede pateiktus kriterijus.

2.2. Sąvoka „sanavimo ir restruktūrizavimo pagalba“

14. Tos pačios gairės taikomos sanavimo pagalbai ir restruktūrizavimo pagalbai, nes abiem atvejais valdžios institucijos susiduria su sunkumus patiriančia įmone, o tiek sanavimas, tiek ir restruktūrizavimas dažnai yra dvi tos pačios operacijos dalys, net jei jos apima skirtingus procesus.

15. Savo pobūdžiu sanavimo pagalba yra laikina ir atšaukiama. Jos svarbiausias tikslas yra padėti sunkumus patiriančiai įmonei išlikti tol, kol rengiamas jos restruktūrizavimo arba likvidavimo planas. Laikomasi bendro principo: sanavimo pagalba leidžia suteikti laikiną paramą bendrovei, susidūrusiai su esminiu finansinės padėties pablogėjimu, pasižyminčiu aštria likvidumo krize arba techniniu nemokumu. Tokia laikina parama turėtų suteikti laiko susidariusių sunkumų priežastims nustatyti ir tinkamam jų šalinimo planui sukurti. Be to, sanavimo pagalba turi apsiriboti būtinu minimumu. Kitaip tariant, sanavimo pagalba sunkumus patiriančiai įmonei suteikia trumpą, šešių mėnesių neviršijantį atokvėpį. Pagalbą turi sudaryti atšaukiama likvidumo parama, suteikiama kaip paskolų garantijos ar paskolos, taikant tokias palūkanų normas, kurios bent jau yra panašios į sunkumų nepatiriančioms įmonėms suteikiamų paskolų palūkanas, ir kurios atitinka Komisijos patvirtintas referencines normas. Skubių veiksmų nereikalaujanti struktūrinės priemonės, pavyzdžiui, negrįžtamas ir savaiminis valstybės dalyvavimas tvarkant įmonės lėšas, negali būti finansuojamos kaip sanavimo pagalba.

16. Sudarius ir įgyvendinus restruktūrizavimo arba likvidavimo, kuriam buvo prašoma pagalbos, planą, visa tolesnė pagalba laikoma restruktūrizavimo pagalba. Tos priemonės, taip pat struktūrinio pobūdžio, kurias reikia skubiai įgyvendinti, siekiant sustabdyti nuostolius (tarkim, skubus nuostolingos veiklos atsisakymas), gali būti pradėtos pasinaudojant sanavimo pagalba, jei laikomasi šio dokumento 3.1 skirsnyje nurodytų atskirų pagalbos rūšių sąlygų ir 4.3 skirsnyje nurodytų pagalbos sistemų sąlygų. Išskyrus tuos atvejus, kai naudojamosi 3.1.2 skirsnyje nustatyta supaprastinta procedūra, valstybė narė turi įrodyti, kad tokių struktūrinių priemonių būtina imtis nedelsiant. Sanavimo pagalba finansiniam restruktūrizavimui paprastai neteikiama.

17. Kita vertus, restruktūrizavimo pagrindas – įvykdomas, nuoseklus ir tolimą ateitį numatantis planas atstatyti įmonės ilgalaikės trukmės gyvybingumą. Restruktūrizavimą paprastai sudaro vienas ar daugiau iš šių

elementų: efektyvesnio pagrindo, paprastai nuostolingos veiklos atsisakyti reikalaujantis įmonės veiklos reorganizavimas ir racionalizavimas, vėl galinčių tapti konkurencingomis veiklos rūšių reorganizavimas, ir, galbūt, veiklos diversifikacija imantis naujų ir gyvybingų veiklos rūšių. Finansinis restruktūrizavimas (kapitalo injekcijos, skolos sumažinimas) paprastai turi būti vykdomas kartu su fiziniu restruktūrizavimu. Pagal šias gaires, restruktūrizavimo operacijos negali apsiriboti patirtiems nuostoliams padengti skirta finansine pagalba, nesprenžiant tokių nuostolių atsiradimo priežasčių.

2.3. Taikymo sritis

18. Šios gairės skirtos visų sektorių įmonėms, išskyrus anglies⁽¹⁾ arba plieno sektoriuje⁽²⁾ veikiančias įmones, nepažeidžiant jokių konkrečių taisyklių, susijusių su tuose sektoriuose veikiančiomis ir sunkumus patiriančiomis įmonėmis⁽³⁾. Išskyrus 79⁽⁴⁾ punktą, jos taikomos žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuose, laikantis konkrečių gairėse nustatytų taisyklių dėl valstybės pagalbos žuvininkystei ir akvakultūrai ištyrimo⁽⁵⁾. 5 skyriuje pateikiamos kai kurios papildomos taisyklės žemės ūkiui.

2.4. Suderinamumas su bendrąja rinka

19. Sutarties 87 straipsnio 2 dalis ir 3 dalis numato galimybę, kad 87 straipsnio 1 dalies kriterijus atitinkanti pagalba bus laikoma neprieštaraujanti bendrajai rinkai. Išskyrus 87 straipsnio 2 dalyje numatytus pagalbos atvejus, ypač pagalbą padengiant šiame straipsnyje nenumatytų gaivalinių nelaimių ar kitų, ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti, vienintelis pagrindas, kuriuo remiantis pagalba sunkumus patiriančioms įmonėms yra neprieštaraujanti bendrajai rinkai, yra 87 straipsnio 3 dalies c punktas. Jame numatyta, kad Komisija turi teisę leisti teikti „pagalbą tam tikros ekonominės veiklos rūšių (...) plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.“ Tai ypač taikoma tokiais atvejais, kai pagalbos reikia dėl rinkos nesėkmių atsiradusiems skirtumams pašalinti arba užtikrinant ekonominę ir socialinę sanglaudą.

⁽¹⁾ Tarybos reglamento (EB) Nr. 1407/2002, su pakeitimais, padarytais Stojimo aktu, 3 straipsnis, OL L 205, 2002 8 2, p. 1.

⁽²⁾ Komisijos komunikato dėl konkrečių konkurencijos bylų traktavimo aspektų nustojus galioti EAPB sutarčiai, 19 punktas (OL C 152, 2002 6 26, p. 5). Komisijos komunikato dėl gelbėjimo ir restruktūrizavimo pagalbos ir uždarymo pagalbos plieno sektoriui 1 punktas (OL C 70, 2002 3 19, p. 21). Pagal Regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams daugiasektorinę sistemą priimtos atitinkamos priemonės (OL C 70, 2002 3 19, p. 8).

⁽³⁾ Tokio pobūdžio konkrečios taisyklės galioja aviacijos sektoriuje (OL C 350, 1994 12 10, p. 5).

⁽⁴⁾ Kitaip sakant, nepaisant to, kad pagalbą gaunančios MVĮ neatitinka 79 punkto sąlygų, nereikalaujama, kad apie kiekvieną pagalbos atvejį būtų pranešama atskirai.

⁽⁵⁾ OL C 19, 2001 1 20, p. 7.

20. Turint omenyje tai, kad pavojus yra iškilęs pačiam įmonės egzistavimui, ji negali būti laikoma tinkama priemone kitiems viešosios tvarkos tikslams skatinti tol, kol nebus užtikrintas tokios įmonės gyvybingumas. Todėl, Komisijos nuomone, jei tenkinamos šiose gairėse nurodytos sąlygos, pagalba sunkumus patiriančioms įmonėms gali prisidėti prie ekonominės veiklos vystymo, neturėdama prekybos neigiamos įtakos, prieštaraujančios Bendrijos interesui. Jei sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbą turinčios gauti įmonės yra remiamose vietovėse, Komisija atsižvelgs į Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose nurodytus regioninius aspektus, kaip nurodyta 55 ir 56 punktuose.

21. Komisija kreips ypatingą dėmesį į būtinybę neleisti pasinaudoti šiomis gairėmis siekiant apeiti galiojančiose sistemose ir gairėse nustatytus principus.

22. Sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbos vertinimo neturėtų įtakoti tokią pagalbą gaunančio verslo savininkų pasikeitimai.

2.5. Anksčiau neteisėtai suteiktos pagalbos gavėjai

23. Jei anksčiau neteisėtai buvo suteikta pagalba sunkumus patiriančiai įmonei, kurios atžvilgiu Komisija priėmė neigiamą sprendimą ir pateikė vykdomąjį raštą gautai pagalbai išieškoti, ir jei gauta pagalba nebuvo išieškota pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles, 14 straipsnį ⁽¹⁾, įvertinant tai pačiai įmonei teiktiną sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbą, visų pirma, atsižvelgiama į anksčiau suteiktos pagalbos ir naujosios pagalbos bendrą įtaką ir, antra, į tą faktą, kad anksčiau suteikta pagalba nebuvo grąžinta ⁽²⁾.

3. BENDROSIOS SĄLYGOS, KURIOMIS LEIDŽIAMA TEIKTI SANAVIMO IR (ARBA) RESTRUKTŪRIZAVIMO PAGALBĄ, APIE KURIĄ KOMISIJAI PRANEŠAMA INDIVIDUALIAI

24. Šiame skyriuje aptariamos tik tos pagalbos priemonės, apie kurias Komisijai buvo pranešta individualiai. Tam tikromis sąlygomis, kurios yra išdėstytos 4 skyriuje, Komisija gali leisti naudotis sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbos schemomis.

3.1. Sanavimo pagalba

3.1.1. Sąlygos

25. Siekiant, kad Komisija patvirtintų sanavimo pagalbą, apibrėžtą 15 punkte, toji pagalba:

a) turi būti sudaryta iš likvidumo paramos paskolų garantijų arba paskolų forma ⁽³⁾. Abiem atvejais paskola turi būti suteikta taikant tokias palūkanas, kurios bent jau yra panašios į sunkumų nepatiriančioms įmonėms suteikiamų paskolų palūkanas, ir kurios atitinka Komisijos patvirtintas referencines normas; visos paskolos turi būti grąžintos ir visos garantijos turi baigtis ne vėliau kaip per šešis mėnesius po to, kai įmonei buvo išmokėta pirmoji išmoka;

b) turi būti pateisinama esant rimtiems socialiniams sunkumams ir nedaryti netinkamo ir neigiamo plintančio poveikio kitoms valstybėms narėms;

c) turi būti lydimas konkrečios valstybės narės kartu su pranešimu apie pagalbą pateikiamo išipareigojimo pateikti Komisijai restruktūrizavimo ar likvidavimo planą arba įrodymą, kad buvo grąžinta visa paskola ir (arba), kad garantija buvo panaikinta, ne vėliau nei praėjus šešiams mėnesiams nuo leidimo imtis sanavimo pagalbos priemonės suteikimo; jei apie pagalbą nepranešta, valstybė narė po pirmojo sanavimo pagalbos priemonės įgyvendinimo pateikia restruktūrizavimo ar likvidavimo planą arba įrodymą, kad buvo grąžinta visa paskola ir (arba), kad garantija buvo panaikinta;

d) turi apsiriboti tokia suma, kurios reikia, kad įmonė nenutrauktų veiklos per tą laikotarpį, kuriuo leista teikti pagalbą; į tokią sumą gali įeiti pagalba skubioms struktūrinėms priemonėms, remiantis 16 punkto nuostatomis; reikalinga suma turėtų būti pagrįsta bendrovės likvidumo poreikiais, sąlygotais nuostolių; nustatant tokią sumą, atsižvelgiama į Priede nurodytos formulės taikymo rezultatus; tokio apskaičiavimo rezultatą viršijanti sanavimo pagalba turi būti tinkamai pagrįsta.

e) turi atitikti 3.3 skirsnyje nurodytą sąlygą („tik vieną ir paskutinį kartą“).

⁽¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ Byla C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf/Komisija ir kt., Rec. 1997, p. I-2549.

⁽³⁾ Išimtis gali būti padaryta teikiant gelbėjimo pagalbą bankininkystės sektoriuje, siekiant, kad konkreti kredito įstaiga galėtų laikinai tęsti bankininkystės veiklą pagal galiojančius riziką ribojančius teisės aktus (Tarybos direktyva 2000/12/EB, OL L 126, 2000 5 26, p. 1). Bet kokių atveju, kitos formos nei paskolų garantijos ar paskolos, atitinkančios a punkte numatytas sąlygas, pagalba turėtų atitikti bendruosius gelbėjimo pagalbos principus ir negali sudaryti su banko nuosavomis lėšomis susijusių struktūrinių finansinių priemonių. Pagal 38–42 punktus nagrinėjant restruktūrizavimo plane numatytas kompensacines priemones, atsižvelgiama į visas a papunktyje nenurodytas pagalbos formas.

26. Jei valstybė narė pateikė restruktūrizavimo planą per šešis mėnesius nuo leidimo teikti pagalbą suteikimo arba tuo atveju, jei apie pagalbą nepranešta – po priemonės įgyvendinimo, paskolos grąžinimo arba garantijos galiojimo terminas pratęsiami iki tol, kol Komisija priims sprendimą dėl plano, išskyrus atvejus, kai Komisija nusprendžia, kad toks pratęsimas yra nepagrįstas.
27. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 659/1999 23 straipsnio ir neužkertant kelio pateikti ieškinį Teisingumo Teismui, remiantis Sutarties 88 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą, Komisija inicijuoja procedūros vykdymą, remdamasi Sutarties 88 straipsnio 2 dalimi, jei valstybė narė nepateikia:
- a) įtikimo ir pagrįsto restruktūrizavimo arba likvidavimo plano arba
 - b) įrodymo, kad visa paskola buvo grąžinta ir (arba), kad garantijos galiojimas baigėsi nepažeidus šešių mėnesių terminui;
28. Bet kokių atveju, Komisija gali nuspręsti inicijuoti procedūros vykdymą nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 659/1999 23 straipsnio ir neužkertant kelio pateikti ieškinį Teisingumo Teismui, remiantis Sutarties 88 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą, jei ji mano, kad paskola arba garantija panaudotos netinkamai arba, jei, pasibaigus šešių mėnesių terminui; nesugebėjimas grąžinti gautos pagalbos yra nebepateisinamas.
29. Sanavimo pagalbos patvirtinimas nebūtinai reiškia, kad pagal restruktūrizavimo planą teiktina pagalba bus vėliau patvirtinta; tokia pagalba bus įvertinta atsižvelgiant į jos privalumus.

3.1.2. Supaprastinta procedūra

30. Komisija kiek galėdama stengsis per vieną mėnesį priimti sprendimą dėl sanavimo pagalbos priemonių, kurios tenkina visas 3.1.1 skirsnyje nurodytas sąlygas ir šiuos bendrus reikalavimus:
- a) konkreti įmonė tenkina bent vieną iš trijų 10 punkte nurodytų kriterijų;
 - b) sanavimo pagalba negali viršyti sumos, kuri gaunama taikant priede pateikiamą formulę ir neviršija 10 milijonų eurų sumos.

3.2. Restruktūrizavimo pagalba

3.2.1. Pagrindinis principas

31. Restruktūrizavimo pagalba kelia ypatingą rūpestį konkurencijai, nes ji gali kitiems, pagalbos negaunantiems

gamintojams ir kitoms valstybėms narėms perkelti neteisągą struktūrinio pertvarkymo naštos dalį ir susijusias socialines ir ekonomines problemas. Todėl šiuo atveju bendras principas turėtų būti toks: leisti suteikti restruktūrizavimo pagalbą tik esant tokioms aplinkybėms, kai galima įrodyti, kad tokia pagalba neprieštarauja Bendrijos interesui. Tai įmanoma tik laikantis griežtų kriterijų ir, jei neabejojama, kad bet kokius konkurencijos iškreipimus atsvers nauda, gauta įmonei išlikus (tarkim, kai yra akivaizdu, kad įmonei nustojus veikti, darbuotojų atleidimo pasekmės ir poveikis įmonės tiekėjams paaštrintų užimtumo problemas arba, išskirtiniais atvejais, kad įmonės žlugimas leistų atsirasti monopolijai arba tvirtai oligopolijai) ir kad, iš esmės, egzistuoja konkurentams palankios adekvačios kompensacinės priemonės.

3.2.2. Sąlygos, kuriomis leidžiama teikti pagalbą

32. Laikantis specialių sąlygų remiamoms vietovėms, MVĮ ir žemės ūkio sektoriui (žr. 55, 56, 57, 59 punktus ir 5 skyrių), Komisija patvirtins pagalbos teikimą tik šiomis sąlygomis:

Įmonei taikomų kriterijų atitikimas

33. Įmonė turi atitikti šiose gairėse nurodytą sunkumus patiriančios įmonės apibūdinimą (žr. 9–13 punktus).

Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas

34. Pagalbos suteikimo sąlyga turi būti restruktūrizavimo plano, kurį privalo patvirtinti Komisija, visais atvejais kai taikoma individuali pagalba, įgyvendinimas, išskyrus MVĮ atvejus, kaip nurodyta 3.2.5 skirsnyje.
35. Restruktūrizavimo planas, kurio trukmė turi būti kaip galima trumpesnė, per pagrįstą laikotarpį ir remiantis realiomis būsimų veiklos sąlygų prielaidomis turi atkurti įmonės ilgalaikį gyvybingumą. Todėl restruktūrizavimo pagalba siejama su gyvybingu restruktūrizavimo planu, kurį įgyvendinti įsipareigoja pati valstybė narė. Planas su visomis susijusiomis detalėmis pateikiamas Komisijai; ypač svarbu, kad plane būtų pateiktas rinkos tyrimas. Įmonės gyvybingumas turi būti didinamas daugiausiai pasinaudojant restruktūrizavimo plane nurodytomis vidaus priemonėmis; gyvybingumo didinimas gali remtis išoriniais veiksniais, pvz., kainų ir paklausos svyravimais, kuriems bendrovė neturi didelės įtakos, bet tik tada, jei iš esmės pritariama apie rinką daromoms prielaidoms. Restruktūrizuojant reikia numatyti atsisakyti tokių veiklos rūšių, kurios nešų struktūrinius nuostolius netgi restruktūrizavimui pasibaigus.

36. Restruktūrizavimo plane turi būti apibūdintos aplinkybės, dėl kurių bendrovė pateko į sunkią padėtį – tai turėtų tapti pagrindu įvertinant siūlomų priemonių tinkamumą. Jame, inter alia, turi būti atsižvelgiama į atitinkamo produkto rinkos pasiūlos ir paklausos dabartinę padėtį bei ateities perspektyvas, pateikiami geriausios ir blogiausios situacijos scenarijai, tarpinės prielaidos bei konkretūs įmonės privalumai ir trūkumai. Planas turi leisti įmonei pereiti prie naujos struktūros, suteikiančios jai ilgalaikio gyvybingumo perspektyvą ir leisti jai veikti savo jėgomis.
37. Planas turi padėti jai pasiekti tokią apyvertą, kuri leistų bendrovei po restruktūrizavimo padengti visas sąnaudas, įskaitant nusidėvėjimą ir finansinius privalomuosius mokėjimus. Laukiamo kapitalo grąžos turi pakakti restruktūrizuotai įmonei konkuruoti rinkoje, pasinaudojant savo privalumais. Jei įmonės sunkumų priežastys slypi jos bendros valdymo sistemos trūkumuose, reikia įdiegti atitinkamus pakeitimus.

Nederamų konkurencijos iškraipymų vengimas

38. Siekiant užtikrinti, kad neigiamas poveikis prekybos sąlygoms būtų sumažintas taip, kad siekiami teigiami pokyčiai nusvers neigiamus, reikia imtis kompensacinių priemonių. Priešingu atveju, bus laikoma, kad pagalba „prieštarauja bendram interesui“ ir todėl nesuderinama su bendrąja rinka. Nustatydamas kompensacinių priemonių tinkamumą, Komisija atsižvelgs į ilgalaikio gyvybingumo atkūrimo tikslą.
39. Tokias priemones gali sudaryti turto išpardavimas, pajėgumų arba dalyvavimo rinkoje sumažinimas ir įėjimo į konkrečias rinkas kliūčių sumažinimas. Nustatydamas ar kompensacinės priemonės yra tinkamos, Komisija atsižvelgs į rinkos struktūrą ir konkurencijos sąlygas, taip siekdamas užtikrinti, kad tokia priemonė nepablogins rinkos struktūros, pvz., nedarys netiesioginės įtakos monopolijos ar tvirtos oligopolijos susikūrimui. Jei valstybė narė gali įrodyti, kad tokia situacija susidarytų, kompensacinės priemonės turėtų būti parengtos taip, kad tokios situacijos būtų išvengta.
40. Priemonės turi būti proporcingos pagalbos iškreipiančiam poveikiui ir ypač įmonės dydžiui⁽¹⁾ bei jos santykinėi svarbai rinkoje arba rinkose. Priemonės turi būti įgyvendinamos ypač tokioje rinkoje (rinkose), kur po restruktūrizavimo įmonė užims svarbią vietą. Įmonės sumaži-

nimo laipsnis turi būti įvertinamas kiekvienu atveju atskirai. Remdamasi prie restruktūrizavimo plano pridėtu rinkos tyrimu ir prireikus visa kita turima informacija, taip pat ir ta, kurią pateikė suinteresuotosios šalys, Komisija nustatys reikalingų priemonių mastą. Įmonės sumažinimas turi tapti neatskiriama restruktūrizavimo dalimi, kaip nurodyta restruktūrizavimo plane. Šis principas taikomas neatsižvelgiant į tai, ar tie išpardavimai vyksta prieš valstybės pagalbos suteikimą ar po jo, jei jie yra to paties restruktūrizavimo dalis. Nurašymai ir nuostolingos veiklos nutraukimas, kas, siekiant atkurti įmonės gyvybingumą, bet kokių atveju būtų būtina, kompensacinių priemonių įvertinimo tikslais nebus laikomi pajėgumų ar dalyvavimo rinkoje sumažinimu. Tokiame įvertinime bus atsižvelgiama į anksčiau suteiktą pagalbą.

41. Tačiau tokia sąlyga paprastai nebus taikoma mažoms įmonėms, nes gali būti laikomasi požiūrio, kad ad hoc pagalba skirta mažoms įmonėms paprastai konkurencijos neiškreipia tiek, kad tai prieštarautų bendram interesui, išskyrus tuos atvejus, kai valstybės pagalbos konkrečiam sektoriui taisyklės nurodo priešingai arba, kai pagalbos gavėjas aktyviai veikia ilgalaikės perprodukcijos kamuojoje rinkoje.

42. Kai pagalbos gavėjas aktyviai veikia ilgalaikės perprodukcijos kamuojoje rinkoje, kaip nurodyta Regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams daugiasektorinėje sistemoje⁽²⁾, tokios bendrovės pajėgumą arba veikimą rinkoje gali reikėti sumažinti netgi 100 %⁽³⁾.

Minimumu apsiribojanti pagalba: tikras, su pagalba nesusijęs indėlis

43. Pagalbos dydis ir intensyvumas turi apsiriboti griežtu restruktūrizavimo sąnaudų minimumu, reikalingu restruktūrizavimui įvykdyti, atsižvelgiant į turimus bendrovės, jos akcininkų arba ją valdančios verslo grupės finansinius išteklius. Tokiame įvertinime bus atsižvelgta į anksčiau gautą sanavimo pagalbą. Tikimasi, kad pagalbos gavėjai savais ištekliais svariai prisidės prie restruktūrizavimo plano įgyvendinimo, įskaitant įmonės išlikimui nebūtino turto pardavimą arba pasinaudojimą rinkos sąlygomis gaunamu išoriniu finansavimu. Toks indėlis yra požymis to, kad rinkos tiki gyvybiškumo sugrįžimo galimybe. Toks indėlis turi būti tikras, t. y. faktiškas, neįtraukiant viso ateityje laukiamo pelno, tarkim grynujų pinigų srautų, ir kiek įmanoma didesnis.

⁽²⁾ OL C 70, 2002 3 19, p. 8.

⁽³⁾ Tokiais atvejais Komisija leis suteikti pagalbą tik socialinių sąnaudų restruktūrizavimui taip, kaip nurodyta 3.2.6 skirsnyje, ir aplinkosaugos pagalbą užterštoms vietoms išvalyti, kurios priešingu atveju būtų paliktos netvarkytos.

⁽¹⁾ Šiuo atžvilgiu Komisija taip pat gali atsižvelgti į tai, ar konkreti bendrovė yra vidutinė ar didelė įmonė.

44. Komisija paprastai tinkamais laikys tokius indėlius į restruktūrizavimą⁽¹⁾: mažos įmonės – mažiausiai 25 %, vidutinės įmonės – mažiausiai 40 %, didelės įmonės – mažiausiai 50 %. Esant išskirtinėms aplinkybėms ir ypač sunkiai padėčiai, ką turės įrodyti valstybė narė, Komisija gali sutikti, kad pagalbos gavėjo indėlis būtų mažesnis.
45. Siekiant apriboti iškraipantį poveikį, pagalbos suma arba jos teikimo forma turi būti tokia, kad bendrovei neliktų grynųjų pinigų pertekliaus, kurį būtų galima naudoti su restruktūrizavimo procesu nesusijusiai, agresyviai, rinką iškreipiančiai veiklai. Atitinkamai, Komisija ištirs įmonės įsipareigojimų po restruktūrizavimo lygį, taip pat situaciją po jos skolų atidėjimo arba sumažinimo, ypač jai tęsiant verslą po to, kai prieš ją pagal nacionalinius teisės aktus pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra⁽²⁾. Jokia pagalbos dalis neturėtų būti naudojama naujų, įmonės gyvybingumui atkurti nebūtinų investicijų finansavimui.

Konkrečios sąlygos, nustatomos suteikiant leidimą skirti pagalbą

46. Tuo atveju, jei konkreti valstybė narė neįsipareigojo priimti čia nurodytas sąlygas, papildomai prie 38–42 punktuose nurodytų kompensacinių priemonių Komisija gali iškelti valstybei narei bet kokias sąlygas ar nustatyti įpareigojimus, kurie jos manymu reikalingi, užtikrinant, kad pagalba neiškraipytų konkurencijos tiek, kad tai prieštarautų bendram interesui. Tarkim, ji gali valstybės narės reikalauti:
- a) pačiai imtis tam tikrų priemonių (pvz., tinkamai laikantis Bendrijos teisės aktų, atverti tam tikras, tiesiogiai arba netiesiogiai su bendrovės veikla susijusias rinkas kitiems Bendrijos operatoriams);
 - b) paskirti tam tikrus įpareigojimus įmonei gavėjai;
 - c) per restruktūrizavimo laikotarpį įmonei gavėjai nesuteikti kitų rūšių pagalbos.

Visas restruktūrizavimo plano įgyvendinimas ir sąlygų laikymasis

47. Bendrovė turi įgyvendinti visą restruktūrizavimo planą ir vykdyti visus kitus pagalbą patvirtinusiame Komisijos sprendime nurodytus įpareigojimus. Bet kokią plano ar kitų įpareigojimų nevykdymą Komisija laikys netinkamu pagalbos panaudojimu, nepažeidžiant Reglamento (EB)

Nr. 659/1999 23 straipsnio ir neužkertant kelio pateikti ieškinį Teisingumo Teismui pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalį.

48. Jei restruktūrizavimo operacijos trunka keletą metų ir joms skirtos didelės pagalbos sumos, Komisija gali pareikalauti, kad restruktūrizavimo pagalba būtų išmokama dalimis ir gali išmokėti kiekvieną dalį:

- i) prieš kiekvieną mokėjimą, gavusi patvirtinimą apie restruktūrizavimo plano kiekvieno etapo sėkmingą įgyvendinimą pagal suplanuotą tvarkaraštį arba
- ii) prieš kiekvieną mokėjimą Komisijai patikrinus, ar planas įgyvendinamas sėkmingai, ir pritarus mokėjimui.

Stebėseną ir metinę ataskaitą

49. Konkrečios valstybės narės perduodamos reguliarios ir išsamios ataskaitos turi Komisiją įtikinti, kad restruktūrizavimo planas įgyvendinamas tinkamai.
50. Jei pagalba teikiama didelėms įmonėms, pirmoji tokia ataskaita paprastai Komisijai pateikiama praėjus ne daugiau kaip 6 mėnesiams po pagalbos patvirtinimo. Įgyvendinimo ataskaitas reikės siųsti Komisijai mažiausiai kartą per metus nustatytą datą iki tol, kol bus nuspręsta, kad restruktūrizavimo plano tikslai yra įvykdyti. Ataskaitose pateikiama visa informacija, kurios Komisijai reikia restruktūrizavimo programos įgyvendinimui, mokėjimų bendrovei tvarkaraščio ir bendrovės finansinei padėčiai stebėti bei pagalbą patvirtinusio sprendimo sąlygoms ar įpareigojimams stebėti. Ypač svarbu, kad jose būtų pateikta visa susijusi informacija apie visas ir visais tikslais bendrovės restruktūrizavimo laikotarpiu individualiai ar pagal bendrą schemą gautas pagalbos rūšis (žr. 68–71 punktus). Jei Komisijai reikia laiku suteikiamo patvirtinimo apie konkrečius ir svarbiausius informacijos aspektus, tarkim, apie bendrovės uždarymą ar pajėgumų sumažinimą, ji gali pareikalauti ataskaitas teikti dažniau.

51. Jei pagalba teikiama MVĮ, paprastai pakanka kasmet atsiųsti tokios įmonės gavėjos balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą, išskyrus atvejus, kai pagalbos patvirtinimo sprendime nurodytos griežtesnės sąlygos.

⁽¹⁾ Žr. 7 punktą. Šiame minimaliame indėlyje negali būti jokios pagalbos dalies. Ši sąlyga netaikoma, kai, pavyzdžiui, paskolos palūkanos yra subsidijuojamos arba, kai paskolai suteikiamos pagalbos elementų turinčios vyriausybės garantijos.

⁽²⁾ Žr. 10 punkto c papunktį.

3.2.3. Restruktūrizavimo plano pakeitimai

52. Jei restruktūrizavimo pagalba yra patvirtinama, konkreči valstybė narė restruktūrizavimo laikotarpiu gali paprašyti Komisijos pritarti restruktūrizavimo plano ir pagalbos dydžio pakeitimams. Komisija gali sutikti su tokiais pakeitimais, jei jie tenkina šias sąlygas:

- a) ir pakeistame plane turi matytis įmonės gyvybingumo sugrįžimas per pagrįstą laikotarpį;
- b) jei pagalba yra padidinama, visos būtinos kompensacinės priemonės turi būti didesnės už ankstesnes;
- c) jei siūlomos kompensacinės priemonės yra mažesnės už tas, kurios buvo planuotos anksčiau, atitinkamai turi būti sumažintas ir pagalbos dydis;
- d) naujas kompensacinių priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis, lyginant su pirmuoju tvarkaraščiu, gali vėluoti tik dėl nuo bendrovės ar valstybės narės nepriklausančių priežasčių, priešingu atveju pagalbos suma turi būti atitinkamai sumažinta.

53. Jei susilpninamos Komisijos nustatytos sąlygos arba valstybės narės įpareigojimai, atitinkamai sumažinamas ir pagalbos dydis arba gali būti nustatomos kitos sąlygos.

54. Jei valstybė narė padaro pakeitimus patvirtintame restruktūrizavimo plane apie tai tinkamai nepranešusi Komisijai, Komisija inicijuos procedūros vykdymą, remdamasi Sutarties 88 straipsnio 2 dalimi, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 16 straipsnyje (neteisingas pagalbos naudojimas), nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 659/1999 23 straipsnio ir neužkertant kelio pateikti ieškinį Teisingumo Teismui pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

3.2.4. Restruktūrizavimo pagalba remiamose vietovėse

55. Kadangi remiantis Sutarties 158 straipsniu, ekonominė ir socialinė sanglauda yra Bendrijos prioritetinis tikslas ir 159 straipsnis ⁽¹⁾ numato, kad ir kitos politikos turi siekti šio tikslo, Komisija, vertindama pagalbos teikimą remiamose vietovėse, turi atsižvelgti į regioninio vystymosi poreikius. Tas faktas, kad sunkumus patirianti įmonė yra remiamoje vietovėje, deja, nepateisina atlaides požiūrio į restruktūrizavimo pagalbą: nei vidutinės trukmės, nei ilgalaikio

laikio laikotarpiu ji nepadaeda regionui dirbtinai palaikyti bendrovių. Be to, siekiant skatinti regioninę plėtrą, regionui geriausia būtų pasinaudoti savais ištekliais ir kaip galima greičiau išvystyti tokią veiklą, kuri būtų gyvybinga ir tvari. Galų gale, konkurencijos iškraipymai turi būti mažinami net tada, kai pagalba teikiama remiamose vietovėse esančioms įmonėms. Todėl čia reikia atsižvelgti į galimą neigiamą plintančią įtaką, kuri galėtų pasireikšti konkrečioje vietovėje ir kitose remiamose vietovėse.

56. Todėl 32–54 punktuose nurodyti kriterijai taip pat yra taikomi remiamose vietovėse net tada, kai svarstomi regioninės plėtros poreikiai. Tačiau, nebent priešingai būtų nurodyta taisyklėse dėl valstybės pagalbos konkrečiame sektoriuje, leidimo suteikti pagalbą sąlygos remiamose vietovėse gali būti ne tokios griežtos kompensacinių priemonių įgyvendinimo ir pagalbos gavėjo indėlio dydžio atžvilgiu. Tais atvejais, kai pajėgumų ar dalyvavimo rinkoje sumažinimas atrodo tinkamiausia priemone siekiant išvengti nederamo konkurencijos iškraipymo, remiamose vietovėse būtinas sumažinimas bus mažesnis nei neremiamose vietovėse, jei tai pateisinama regioninės plėtros poreikiais. Kai atitinkama valstybė narė turės pagrįsti savo atvejį, bus atskiriamos vietovės, galinčios gauti regioninę pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą, ir vietovės, galinčios gauti tokią pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, taip atsižvelgiant į didesnes pirmųjų vietovių regionines problemas.

3.2.5. MVĮ restruktūrizavimo pagalba

57. Pagalba mažoms įmonėms ⁽²⁾ įtakoja prekybos sąlygas mažiau negu pagalba vidutinėms ar didelėms įmonėms. Tai taip pat būdinga restruktūrizavimo pagalbai, todėl 32–54 punktuose nurodytos sąlygos nėra taikomos taip griežtai tokiais atvejais:

- a) restruktūrizavimo pagalbos suteikimas mažoms įmonėms paprastai nesiejamas su kompensacinėmis priemonėmis (žr. 41 punktą), nebent priešingai būtų nurodyta valstybės pagalbos konkrečiam sektoriui taisyklėse.
- b) MVĮ taikomi ne tokie griežti ataskaitų turinio reikalavimai (žr. 49, 50 ir 51 punktus).

⁽¹⁾ EB sutarties 159 straipsnis, inter alia, numato, kad „formuluojant ir įgyvendinant Bendrijos politikas ir veiksmus bei įgyvendinant vidaus rinką, reikia atsižvelgti į 158 straipsnyje nurodytus tikslus ir prisidėti prie jų įgyvendinimo.“

⁽²⁾ Kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB (OL L 124, 2003 5 20, p. 36). Iki 2004 m. gruodžio 31 d. naudojamas Komisijos rekomendacijoje 96/280/EB (OL L 107, 1996 4 30, p. 4) pateikiamas apibrėžimas.

58. Tačiau 3.3. skirsnyje nurodytas principas „tik vieną ir paskutinį kartą“ MVĮ taikomas visada.
59. Nereikalaujama, kad Komisija tvirtintų MVĮ restruktūrizavimo planą. Tačiau planas turi atitikti 35, 36 ir 37 punktuose nurodytus reikalavimus, jį turi patvirtinti konkreti valstybė narė ir jis turi būti pateiktas Komisijai. Pagalbos suteikimo sąlyga turi būti visas restruktūrizavimo plano įgyvendinimas. Valstybės narės pareiga yra patikrinti, ar laikomasi visų šių sąlygų.
- 3.2.6. Pagalba restruktūrizavimo socialinėms sąnaudoms padengti
60. Paprastai restruktūrizavimo planai numato nesėkmingos veiklos sumažinimą ar nutraukimą. Tokias sąnaudas sumažinti dažnai reikia racionalizavimo ir efektyvumo tikslais, papildomai prie bendro pajėgumų sumažinimo, kuris gali būti pagalbos suteikimo sąlyga. Kokia bebūtų priežastis, tokios priemonės paprastai reiškia bendrovės darbo jėgos sumažinimą.
61. Valstybių narių darbo teisės dalį gali sudaryti bendros socialinės apsaugos sistemos, pagal kurias reikalaujama, kad išeitinės pašalpos ir ankstyvos senatvės pensijos būtų išmokamos tiesiogiai atleistiems darbuotojams. Tokios sistemos nelaikomos Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje apibrėžta valstybės pagalba.
62. Be išeitinės pašalpos ir ankstyvos senatvės pensijos darbuotojams bendros socialinės paramos sistemos dažnai įpareigoja vyriausybę padengti bendrovės atleistiems darbuotojams suteiktų pašalpų išlaidas, kai jos viršija bendrovės įstatyminius arba sutartinius nustatytus įpareigojimus. Kai tokios sistemos saugo visus, bet kokiam sektoriuje dirbančius darbuotojus, kurie tenkina iš anksto nustatytas ir automatiškai taikomas sąlygas, minėtos sistemos nelaikomos 87 straipsnio 1 dalyje numatyta pagalba, jei įmonėje vykdomas restruktūrizavimas. Kita vertus, jei tokios sistemos yra naudojamos konkrečių pramonės šakų restruktūrizavimui remti, jos gali būti laikomos pagalba dėl atrankinio naudojimosi jomis pobūdžio⁽¹⁾.
63. Bendrovės įsipareigojimai pagal užimtumą reglamentuojančius teisės aktus arba kolektyvines sutartis su profesinėmis sąjungomis išmokėti išeitines pašalpas ir (arba) ankstyvos senatvės pensijas sudaro dalį įprastų verslo sąnaudų, kurias įmonė turi padengti savo lėšomis. Todėl bet koks valstybės indėlis padengiant tokias sąnaudas turi būti laikomas pagalba. Tai suprantama vienareikšmiškai, nepaisant to, ar sumos išmokėtos tiesiogiai įmonei ar vyriausybės agentūros jas paskirstė darbuotojams.
64. Komisija neturi jokių a priori prieštaravimų dėl tokios pagalbos, jei ji suteikiama sunkumus patiriančioms įmonėms, nes, palengvindama struktūrinius pokyčius ir sumažindama sunkumus, ji atneša ekonominę naudą didesnę nei ta, kurią gauna konkreti įmonė.
65. Be išeitinių išmokų ir ankstyvos senatvės pensijos išmokėjimų išlaidų, remiantis konkrečia restruktūrizavimo schema pagalba paprastai teikiama mokymams, konsultacijoms ir skiriama praktinei paramai ieškant kito darbo, persikeliant ir profesiniam mokymui bei verslą norintiems pradėti darbuotojams. Paprastai Komisija teigiamai vertina pagalbą, kuri teikiama sunkumus patiriančioms įmonėms.
66. 62–65 punktuose apibūdinta pagalba turi būti aiškiai nurodyta restruktūrizavimo plane, nes, nustatant 38–42 punktuose nurodytų kompensacinių priemonių apimtį, į išskirtinai atleidžiamų darbuotojų socialinėms priemonėms teikiamą pagalbą nėra atsižvelgiama.
67. Bendro intereso labui Komisija pasirūpins, kad įgyvendinant restruktūrizavimo planą, restruktūrizavimo socialinis poveikis valstybėse narėse, išskyrus tą valstybę narę, kuriai suteikiama pagalba, būtų minimalus.
- 3.2.7. Poreikis informuoti Komisiją apie įmonei gavėjai restruktūrizavimo laikotarpiu suteiktą pagalbą
68. Kai remiantis šiomis gairėmis svarstoma didelei arba vidutinei įmonei suteikta restruktūrizavimo pagalba, kitos pagalbos suteikimas restruktūrizavimo laikotarpiu net pagal jau patvirtintą schemą gali įtakoti Komisijos įvertinimą dėl reikalingų kompensacinių priemonių apimtį.

⁽¹⁾ Teisingumo Teismas sprendime byloje C-241/94 (Prancūzija/ Komisija, Rec. 1996, p. I-4551), (Kimberly Clark Sopalin) patvirtino, kad Prancūzijos valdžios institucijų nuožiūra vykdoma finansavimo sistema per Nacionalinį užimtumo fondą sudarė kai kurioms įmonėms palankesnes sąlygas, ir todėl ji gali būti vadinama pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį. (Teismo sprendime nebuvo svarstoma Komisijos išvada, kad pagalba buvo suderinama su bendrąja rinka.)

69. Pranešimuose apie pagalbą didelės ar vidutinės įmonės restruktūrizavimui turi būti nurodytos visos kitos restruktūrizavimo laikotarpiu planuojamos suteikti įmonei gavėjai pagalbos rūšys, išskyrus atvejus, kai pagalbai taikoma de minimis taisyklė arba išimtis numatantys teisės aktai. Komisija, vertindama restruktūrizavimo pagalbą, turi atsižvelgti į tokią pagalbą.

70. Komisijai individualiai turi būti pranešama apie visą didelę arba vidutinę įmonę restruktūrizavimo laikotarpiu suteiktą pagalbą, jei apie ją nebuvo pranešta priimant sprendimą dėl restruktūrizavimo pagalbos.

71. Komisija turi užtikrinti, kad pagalbos pagal patvirtintas schemas suteikimas neprieštaraus šių gairių reikalavimams.

3.3. „Tik vieną ir paskutinį kartą“

72. Sanavimo pagalba yra vienkartinė operacija, kurios svarbiausias tikslas yra išlaikyti bendrovę versle ribotą laikotarpį, kurio metu būtų apsvaistoma jos ateitis. Nereikėtų leisti suteikti sanavimo pagalbą pakartotinai, nes tai tik palaikytų bendrovės status quo, atidėtų tai, kas neišvengiama ir tuo pat metu perkeltų ekonomines ir socialines problemas ant kitų, efektyvesnių gamintojų ar kitų valstybių narių. Todėl sanavimo pagalba turėtų būti teikiama tik kartą („tik vieno ir paskutinio karto“ sąlyga). Laikantis to paties principo, siekiant išvengti neteisingai įmonėms teikiamos pagalbos, kai jos gali išlikti tik dėl pakartotinos valstybės paramos, restruktūrizavimo pagalba turėtų būti teikiama tik vieną kartą. Galų gale, jei sanavimo pagalba yra suteikiama įmonei, kuri jau gavo restruktūrizavimo pagalbą, galima manyti, kad pagalbos gavėjos sunkumai yra pasikartojančio pobūdžio ir, kad pakartotina valstybės intervencija sukelia konkurencijos iškraipymus, kurie prieštarauja bendram interesui. Tokios pakartotinos valstybės intervencijos turėtų būti draudžiamos.

73. Valstybė narė, pranešdama Komisijai apie planuojamą sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbą, turi nurodyti, ar tokia įmonė praeityje yra gavusi sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą, įskaitant iki datos, nuo kurios taikomos šios gairės, suteiktą pagalbą, ir pagalbą, apie kurią anksčiau nepranešta⁽¹⁾. Jei įmonė yra gavusi tokią pagalbą anksčiau ir, jei nuo sanavimo pagalbos suteikimo

arba restruktūrizavimo plano įgyvendinimo pabaigos praėjo mažiau nei 10 metų arba restruktūrizavimo plano įgyvendinimas buvo sustabdytas (priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau), Komisija neeis suteikti nei sanavimo, nei restruktūrizavimo pagalbos. Išimtis leidžiama taikyti šiais atvejais:

a) kai restruktūrizavimo pagalba suteikiama po sanavimo pagalbos, ir tai yra vienos restruktūrizavimo operacijos dalis;

b) kai sanavimo pagalba suteikiama remiantis 3.1.1 skirsnio sąlygomis, ir po šios pagalbos nesekė valstybės remiamas restruktūrizavimas, jei:

i) buvo galima pagrįstai manyti, kad įmonė ilgalaikiu laikotarpiu, po sanavimo pagalbos suteikimo taps gyvybinga ir

ii) nauja sanavimo arba restruktūrizavimo pagalba tampa būtina praėjus bent penkiems metams dėl nuo bendrovės nepriklausančių nenumatytų aplinkybių⁽²⁾;

c) esant nuo bendrovės nepriklausančioms, išskirtinėms ir nenumatytoms aplinkybėms.

3.1.2 skirsnyje numatyta supaprastinta procedūra draudžiama naudotis b ir c papunkčiuose nurodytais atvejais.

74. Šios taisyklės taikymo neįtakos jokie įmonės gavėjos savi-ninkų pasikeitimai po pagalbos suteikimo, nei jokios teisinės ar administracinės procedūros, dėl kurios įmonės balansas turėtų tvirtesnę pamatą, būtų sumažinti jos įsipareigojimai arba nurašytos ankstesnės skolos, jei verslą tęsia ta pati įmonė.

75. Jei sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbą gavo verslo grupė, Komisija paprastai neeis teikti tolesnės sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbos nei tai pačiai grupei, nei jai priklausantiems subjektams, jei nuo sanavimo pagalbos suteikimo ar restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos arba nuo restruktūrizavimo plano įgyvendinimo sustabdymo pabaigos, priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau, nėra praėję 10 metų. Jei verslo grupei priklausantis subjektas gavo sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą, visa grupė bei kiti jai priklausantys subjektai gali gauti sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą (jei yra laikomasi kitų šių gairių sąlygų), išskyrus anksčiau pagalbą gavusį subjektą. Valstybės narės turi užtikrinti, kad jokia grupės ar kitų grupės subjektų gauta pagalba nebus perduota ankstesniam pagalbos gavėjui.

⁽¹⁾ Komisija, vertindama pagalbą, apie kurią nebuvo pranešta, vertins, ar ji galėjo būti paskelbta neprieštaraujančia bendrajai rinkai, nors ji nėra gelbėjimo ar restruktūrizavimo pagalba.

⁽²⁾ Nenumatyta aplinkybė yra tokia aplinkybė, kurios bendrovės vadovybė niekaip negalėjo numatyti restruktūrizavimo plano sudarymo metu, ir kuri nėra bendrovės vadovybės aplaidumo ar klaidų arba grupės, kuriai ji priklauso, sprendimų pasekmė.

76. Jei viena įmonė perima kitos įmonės turtą, ir ypač tokios, kuriai buvo taikoma viena iš 74 punkte nurodytų procedūrų arba, remiantis nacionaliniais teisės aktais, pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra, ir kuriai suteikta sanavimo arba restruktūrizavimo pagalba, pirkėjui netaikomas reikalavimas „tik vieną ir paskutinį kartą“, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) pirkėjas yra akivaizdžiai nesusijęs su senąja įmone;
- b) pirkėjas įsigijo senosios įmonės turtą rinkos kainomis;
- c) įmonės likvidavimas arba teismo prižiūrimas administravimas ir senosios bendrovės pirkimas nėra tik priemonės bandant išvengti „tik vieną ir paskutinį kartą“ principo taikymo: Komisija galėtų tai nustatyti, jei, tarkim, pirkėjui iškilę sunkumai buvo aiškiai numatomi jam perimant senosios įmonės turtą.

77. Tačiau čia reikėtų pabrėžti, kad remiantis šiomis gairėmis negalima suteikti leidimo skirti pagalbą turtui įsigyti, nes ji reiškia pagalbą pradinei investicijai.

4. PAGALBOS SCHEMOS MVĮ

4.1. Bendrieji principai

78. Komisija patvirtins sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalbos schemas sunkumus patiriančioms mažoms ir vidutinėms įmonėms tik tuo atveju, jei jos atitinka Bendrijos MVĮ apibrėžimą. Laikantis toliau pateikiamų konkrečių sąlygų, bus tikrinama, kaip tokios schemas atitinka 2 ir 3 skyriaus sąlygas, išskyrus 3.1.2 skirsnį, kuris nėra taikomas pagalbos schemoms. Komisijai turi būti individualiai pranešama apie pagal šias schemas suteiktą pagalbą, kuri netenkina nors vienos iš minėtų sąlygų ir ji tokią pagalbą turi patvirtinti iš anksto.

4.2. Teisė gauti pagalbą

79. Išskyrus atvejus, kai valstybės pagalbos konkrečiam sektoriui taisyklėse nurodoma kitaip, apie pagalbos suteikimą pagal patvirtintas schemas nuo šių gairių taikymo pradžios datos mažoms arba vidutinėms įmonėms nereikės atskirai pranešti tada, jei tokia įmonė atitinka bent vieną iš trijų 10 punkte nurodytų kriterijų. Apie pagalbą šių trijų kriterijų neatitinkančioms įmonėms turi būti pranešama Komisijai individualiai, kad būtų galima nustatyti, ar jos atitinka sunkumus patiriančios įmonės

apibrėžimą. Komisijai taip pat reikia individualiai pranešti apie pagalbą rinkoje aktyvioms įmonėms, kurias kamuoja ilgalaikis struktūrinis perteklius, nepriklausomai nuo pagalbos gavėjo dydžio, kad Komisija galėtų įvertinti 42 punkto taikymą.

4.3. Sanavimo pagalbos schemų tvirtinimo sąlygos

80. Komisija gali patvirtinti tik tokias sanavimo pagalbos schemas, kurios tenkina 25 punkto a, b, d ir e papunkčiuose nurodytas sąlygas. Be to, sanavimo pagalba negali būti suteikta ilgiau kaip šešioms mėnesiams, kurių metu turi būti atlikta įmonės padėties analizė. Iki minėto laikotarpio pabaigos valstybė narė turi patvirtinti įmonės restruktūrizavimo arba likvidavimo planą arba pagalbos gavėjo pareikalauti grąžinti paskolą ir pagalbą, atitinkančią rizikos įmoką.

81. Komisijai turi būti pranešta apie ilgiau nei šešioms mėnesiams suteiktą ar po tokio laikotarpio negrąžintą pagalbą.

4.4. Restruktūrizavimo pagalbos schemų tvirtinimo sąlygos

82. Komisija patvirtins restruktūrizavimo pagalbos schemas tik tada, jei pagalbos suteikimo sąlyga yra pagalbos gavėjo vykdomas atitinkamos valstybės narės patvirtinto restruktūrizavimo plano visiškas įgyvendinimas, kai pastarasis tenkina šias sąlygas:

- a) gyvybingumo atkūrimas: taikomi 34–37 punktuose nurodyti kriterijai;
- b) nederamų konkurencijos iškraipymų vengimas: kadangi pagalba mažoms įmonėms paprastai konkurenciją iškreipia mažiau, joms netaikomas 38–42 punktuose nurodytas principas, nebent kitaip būtų numatyta valstybės pagalbos konkrečiam sektoriui taisyklėse; nepaisant to, schemose turėtų būti numatyta, kad įmonės gavėjos negali didinti savo pajėgumų restruktūrizavimo metu; vidutinėms įmonėms taikomi 38–42 punktai;
- c) pagalba apsiriboja būtinu minimumu: taikomi 43, 44 ir 45 punktuose nurodyti principai;
- d) restruktūrizavimo plano keitimas: visi plano pakeitimai turi atitikti 52, 53 ir 54 punktų taisykles.

4.5. Bendros sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalbos schemų tvirtinimo sąlygos

83. Schemose turi būti nurodyta didžiausia bet kuriai įmonei suteikiama pagalbos suma, kai tokia pagalba sudaro sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalbos operacijos dalį, taip pat ir tada, kai planas yra pakeičiamas. Komisijai turi būti individualiai pranešama apie visus nustatytą sumą viršijančius pagalbos atvejus. Įmonei bendrai suteikiamos sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos didžiausia suma negali viršyti 10 milijonų eurų, įskaitant iš kitų šaltinių ir pagal kitas schemas gaunamą pagalbą.

84. Be to, reikia laikytis principo „tik vieną ir paskutinį kartą“. Taikoma 3.3 skirsnyje pateikiama taisyklė.

85. Valstybės narės taip pat turi individualiai pranešti Komisijai apie priemones, kai viena įmonė perima kitos įmonės turtą, o pastaroji jau yra gavusi sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą.

4.6. Stebėsena ir metinės ataskaitos

86. 49, 50 ir 51 punktai pagalbos schemoms netaikomi. Tačiau schemas bus tvirtinamos tik tada, jei paprastai kas metai bus pateikiamos ataskaitos apie schemas funkcionavimą, pateikiant tokią informaciją, kurios reikalaujama Komisijos instrukcijose dėl standartizuotų ataskaitų⁽¹⁾. Ataskaitose taip pat turi būti visų bendrovių gavėjų sąrašas, nurodant kiekvienos iš jų:

- a) bendrovės pavadinimą;
- b) bendrovės sektoriaus kodą, pasinaudojant NACE⁽²⁾ triženkliais sektorių klasifikacijos kodais;
- c) darbuotojų skaičių;
- d) metinę apyvartą ir metinio balanso vertę;
- e) suteiktos pagalbos dydį;
- f) gavėjo indėlio dydį ir formą;

⁽¹⁾ Žr. 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, patvirtinančio nuostatas, įgyvendinančias Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1), III A ir B priedus (teikiamos valstybės pagalbos standartizuota ataskaitos forma).

⁽²⁾ Europos Bendrijų statistikos biuro paskelbta Statistinė ekonominės veiklos klasifikacija Europos bendrijoje.

g) prireikus, kompensacinių priemonių formą ir mastą;

h) prireikus, visą praeityje gautą restruktūrizavimo pagalbą arba kitą tokia laikoma paramą;

i) ar bendrovė gavėja buvo likviduota arba, ar prieš ją, dar nepasibaigus restruktūrizavimo laikotarpiui, pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra.

5. ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIAUS RESTRUKTŪRIZAVIMO PAGALBAI TAIKYTINOS NUOSTATOS⁽³⁾

5.1. Kompensacinės priemonės

87. 38–42, 57 punktuose ir 82 punkto b papunktyje numatyta, kad reikalavimas numatyti kompensacines priemones mažoms įmonėms paprastai netaikomas, nebent tai numato konkrečios tam sektoriui skirtos valstybės pagalbos taisyklės. Komisija paprastai reikalauja, kad žemės ūkio sektoriuje visi restruktūrizavimo pagalbos gavėjai, nepriklausomai nuo savo dydžio įgyvendintų kompensacines priemones pagal 38–42 punktuose išdėstytus principus.

5.2. Pajėgumų pertekliaus apibrėžimas

88. Vadovaudamasi šiomis gairėmis, Komisija kiekvieno atveju atskirai apibrėš struktūrinį pajėgumų perteklių žemės ūkio sektoriuje, atsižvelgdama į atitinkamo produkto kategorijos dydį ir tendencijas per pastaruosius trejus metus, į rinkos stabilizavimo priemones, ypač į eksporto gražinamąsias išmokas ir pasitraukimą iš rinkos, pasaulinių rinkos kainų pokyčius ir į esamus sektoriaus apribojimus Bendrijos teisės aktuose.

5.3. Galimybė pasinaudoti sanavimo pagalbos ir restruktūrizavimo pagalbos schemomis

89. Nukrypdamas nuo 79 punkto, Komisija taip pat gali nereikalausti, kad atskirai būtų pranešama apie MVĮ suteiktą pagalbą, jei konkreti MVĮ netenkina bent vieno iš trijų 10 punkte nurodytų kriterijų.

⁽³⁾ Šios gairės apima visus operatorius, kurie dalyvauja pirminėje žemės ūkio produktų gamyboje ir minimi Sutarties I priede (ūkininkavimas). Šis skyrius neapima pagalbos priemonių žemės ūkio produktus gaminančioms ir parduodančioms įmonėms. Pagalba gamybos ir prekybos bendrovėms turi būti vertinama atsižvelgiant į bendrąsias šiose gairėse išdėstytas taisykles. Šis skyrius neapima žuvininkystės ir akvakultūros.

5.4. Pajėgumų mažinimas

90. Esant struktūriniam gamybos pajėgumų pertekliui, taikomas 38–42 punktuose nustatytas negrįžtamo sumažinimo arba pajėgumo atsisakymo reikalavimas. Nenaudojamos žemės ūkio naudmenos gali būti iš naujo pradėtos naudoti praėjus 15 metų nuo efektyvaus pajėgumų atsisakymo. Pagal 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams⁽¹⁾, 5 straipsnį ir atitinkamas įgyvendinimo taisykles, iki tol turi būti išlaikoma gera gamybos tikslais nebenaudojamos žemės agrarinė ir aplinkosauginė būklė.

91. Jei pagalbos priemonė skirta konkrečioms produktams arba operatoriams, gamybos pajėgumų sumažinimas turi siekti mažiausiai 10 % pajėgumų, kuriems efektyviai skirta restruktūrizavimo pagalba. Jei pagalbos priemonė skirta kitiems tikslams, gamybos pajėgumų sumažinimas turi siekti mažiausiai 5 %. Skiriant restruktūrizavimo pagalbą mažiau palankioms ūkininkauti vietovėms⁽²⁾, reikalavimas sumažinti pajėgumus bus mažinamas dviem procentiniais punktais. Komisija nereikalaus sumažinti pajėgumus, jei pagal priimtus sprendimus visa gavėjams teikiama restruktūrizavimo pagalba tam tikrame sektoriuje per bet kokią nepertraukiamą dvylikos mėnesių laikotarpį nesudarys daugiau nei 1 % to konkrečios valstybės narės sektoriaus gamybos pajėgumų. Šią taisyklę galima taikyti regiono lygmeniu, jei pagalbos režimas apsiriboja konkrečiu regionu.

92. Negrįžtamo pajėgumų sumažinimo reikalavimą galima įgyvendinti atitinkamu rinkos lygmeniu (nebūtinai sumažinimus atliekant restruktūrizavimo pagalbos gavėjams). Laikydamosi bendrosios žemės ūkio politikos nuostatų, valstybės narės gali pasirinkti norimą pajėgumų mažinimo sistemą.

93. Valstybė narė privalo įrodyti, kad pajėgumų sumažinimas papildys bet kokią kitą mažinimą, kuris bus daromas, jei nebus suteikta restruktūrizavimo pagalba.

94. Jei pagalbos gavėjui nekeliamas reikalavimas sumažinti pajėgumus, ne vėliau kaip vieneri metai nuo pagalbos suteikimo turi būti įgyvendintos pajėgumų sumažinimui skirtos priemonės.

95. Valstybė narė, siekdama užtikrinti, kad būtų efektyviai atsisakyta pajėgumo, kurio atsisakyti konkrečiame rinkos lygmenyje ji įsipareigojo, privalo įsipareigoti neteikti pagalbos pajėgumų didinimui atitinkamame sektoriuje. Šis įsipareigojimas galioja penkerius metus nuo tos datos, kurią pajėgumai iš tikrųjų buvo atitinkamai sumažinti.

96. Nustatant kam gali būti suteikta restruktūrizavimo pagalba ir jos dydį, neatsižvelgiama į pavienių operatorių pareigą laikytis Bendrijos kvotų ir atitinkamų nuostatų.

5.5. Sąlyga „tik vieną ir paskutinį kartą“

97. Principas, kad sanavimo pagalba arba restruktūrizavimo pagalba turėtų būti suteikta tik kartą, taip pat taikomas ir žemės ūkio sektoriui. Tačiau dešimties metų laikotarpis, kaip nustatyta 3.3 skirsnyje, keičiamas į penkerių.

5.6. Stebėseną ir metinę ataskaitą

98. 3 ir 4 skyriuose nustatytos taisyklės taikomos stebėsenai ir metinėms ataskaitoms žemės ūkio sektoriuje, išskyrus pareigą pateikti visų pagalbos gavėjų sąrašą ir tam tikrą informaciją apie kiekvieną iš jų (žr. 86 punktą). Jei remtasi 90–96 punktų nuostatomis, ataskaitoje taip pat turi būti pateikti duomenys, parodantys gamybos pajėgumus, kuriems buvo efektyviai panaudota restruktūrizavimo pagalba, ir sumažintus pajėgumus.

6. TINKAMOS PRIEMONĖS PAGAL 88 STRAIPSNIO 1 DALĮ

99. Pagal Sutarties 88 straipsnio 1 dalį, Komisija atskiru laišku valstybėms narėms siūlys jų galiojančioms pagalbos schemoms patvirtinti tinkamas, priemones, nurodytas 100 ir 101 punktuose. Komisija naujas schemas tvirtins tik tada, jei bus laikomasi šių nuostatų.

⁽¹⁾ OL L 270, 2003 10 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 864/2004 (OL L 161, 2004 4 30, p. 48).

⁽²⁾ Kaip apibrėžta 13 straipsnyje ir remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1257/1999 (OL L 160, 1999 6 26, p. 80) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 583/2004 (OL L 91, 2004 3 30, p. 1).

100. Komisijos pasiūlymą priėmusios valstybės narės privalo per šešis mėnesius su šiomis gairėmis suderinti tas galiojančias pagalbos schemas, kurios bus naudojamos po 2004 m. spalio 9 d.
101. Gavusios minėtąjį laišką, kuriame siūlomos atitinkamos priemonės, valstybės narės per vieną mėnesį privalo nurodyti, ar jos priima šias atitinkamas priemones.

7. TAIKYMAS IR TRUKMĖ

102. Šias gaires Komisija taikys nuo 2004 m. spalio 10 d. iki 2009 m. spalio 9 d.

103. Iki 2004 m. spalio 10 d. Komisijos užregistruoti pranešimai bus išnagrinėti atsižvelgiant į pranešimo metu galiojančius kriterijus.

104. Komisija, remdamasi šiomis gairėmis, išnagrinės bet kokios sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbos, suteiktos be jos leidimo ir dėl to pažeidžiančios Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, suderinamumą su bendrąja rinka, jei po šių gairių paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje buvo suteikta dalis pagalbos arba visa pagalba.

Visais kitais atvejais ji išnagrinės suderinamumą remdamasi gairėmis, kurios buvo taikomos tuo metu, kai pagalba buvo teikiama.

PRIEDAS

Sanavimo pagalbos, kuriai galėtų būti taikoma supaprastinta procedūra, didžiausios sumos apskaičiavimo formulė ⁽¹⁾:

$$\frac{\text{EBIT}_t + \text{nusidėvėjimas}_t + (\text{apyvartinis kapitalas}_t - \text{apyvartinis kapitalas}_{t-1})}{2}$$

Formulė remiasi bendrovės veiklos rezultatais (EBIT – pajamos prieš palūkanas ir mokesčius), užfiksuotais prieš metus iki pagalbos skyrimo arba pranešimo apie tokią pagalbą (pažymėtą t). Prie šios sumos pridedamas nusidėvėjimas. Tada prie bendros sumos pridedami apyvartinio kapitalo pokyčiai. Apyvartinio kapitalo pokytis apskaičiuojamas kaip paskutinio pasibaigusio ataskaitinio laikotarpio trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų skirtumas ⁽²⁾. Panašiai, jei būtų atidėjimai veiklos rezultatų lygmenyje, tai reikėtų aiškiai nurodyti, o į rezultatą tokių atidėjų nereikėtų įtraukti.

Formulės tikslas – įvertinti bendrovės neigiamus grynųjų pinigų srautus likus metams iki bendrovė padavė paraišką pagalbai (arba iki pagalbos skyrimo tuo atveju, kai apie pagalbą nepranešama). Pusė šios sumos turėtų išlaikyti bendrovę versle šešis mėnesius. Todėl pritaikius formulę gautas rezultatas turi būti dalijamas iš 2.

Šią formulę galima taikyti tik tada, kai rezultatas yra neigiama suma.

Jei pritaikius formulę gaunamas rezultatas yra teigiamas, reikės pateikti išsamų paaiškinimą, parodant, kad įmonė patiria sunkumus, kaip apibrėžta 0 ir 11 punktuose.

Pavyzdys:

Pajamos prieš palūkanas ir mokesčius (mln. €)	(12)	
Nusidėvėjimas (mln. €)	(2)	
Balansas (mln. €)	X gruodžio 31 d.	XO gruodžio 31 d.
<i>Trumpalaikis turtas</i>		
Grynieji pinigai arba ekvivalentai	10	5
Gautinos sumos	30	20
Atsargos	50	45
Iš anksto apmokėtos sąnaudos	20	10
Kitas trumpalaikis turtas	20	20
Visas trumpalaikis turtas	130	100
<i>Trumpalaikiai įsipareigojimai</i>		
Mokėtinos sumos	20	25
Sukauptosios sąnaudos	15	10
Atidėtos pajamos	5	5
Visi trumpalaikiai įsipareigojimai	40	40
Apyvartinis kapitalas	90	60
Apyvartinio kapitalo pokytis	(30)	

⁽¹⁾ Siekiant nustatyti sumą per 6 mėnesius, t. y. normalų laikotarpį, leidžiantį gauti gelbėjimo pagalbą, EBIT (pajamos prieš palūkanas ir mokesčius, kaip nustatyta metinėje finansinėje ataskaitoje prieš metus iki paraiškos pateikimo, pažymėtos t) turi būti padidinamos kartu su nusidėvėjimu per tą patį laikotarpį, dar pridedant apyvartinio kapitalo pasikeitimus per 2 metų laikotarpį (metai iki paraiškos pateikimo ir prieš tai einantys metai), ir padalijamos iš dviejų.

⁽²⁾ Trumpalaikis turtas: likvidžios lėšos, gautinos sumos (klientų ir skolininkų sąskaitos), kitas trumpalaikis turtas ir iš anksto apmokėtos sąnaudos, atsargos.

Trumpalaikiai įsipareigojimai: finansinės skolos, mokėtinos prekybos sąskaitos (tiekejų ir kreditorių sąskaitos) ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai, atidėtos pajamos, kiti sukaupiti įsipareigojimai, mokesčiai įsipareigojimai.

Didžiausia sanavimo pagalbos suma = $[-12 + 2 + (-30)] / 2 = -20$ mln. €

Kadangi pritaikius formulę gautas rezultatas yra didesnis nei 10 mln. €, 30 punkte aprašyta supaprastinta procedūra negali būti taikoma. Jei ši riba peržengiama, valstybė narė turėtų pateikti paaiškinimą, kaip buvo nustatyti bendrovės grynujų pinigų srautų poreikiai ateityje ir sanavimo pagalbos suma.
